Rasspecifik Avelsstrategi för KERRY BLUE TERRIER

Reviderad av Svenska Kerry Blue Terrier
Klubbens RAS-kommitté 2023

Innehåll

Inledning 3

Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare 3

Historik 4
- Övergripande avelsmål för rasen

Population 6
- Nulägesbeskrivning
  - Registreringar
  - Genomsnittlig kullstorlek
  - Inavelstrend
  - Ålder vid första valpkull
  - Användning av avelsdjur
  - Avelsstruktur - barnbar
- Mål 8
  - Kortsiktiga och långsiktiga må
  - Handlingsplaner

Hälsa 9
- Nulägesbeskrivning
  - Generell beskrivning av helhetssituationen i rasen
  - Försäkringsstatestik
  - Övriga hälsoundersökningar
    - Höftledsdysplasi
    - Armbågsdysplasi
    - Övrigt
    - Förekomst av reproduktionsproblem
- Mål 9
  - Kortsiktiga och långsiktiga mål
  - Handlingsplaner

Mentalitet och funktion 10
- Nulägesbeskrivning
  - Enkät om mentalitet
  - Mentalbeskrivning Hund (MH)
  - Beteende och Personlighetbeskrivning Hund (BPH)
  - Mentalitet i förhållande till rasstandarden
- Mål 12
  - Kortsiktiga och långsiktiga mål
  - Handlingsplaner

Exteriör 13
- Nulägesbeskrivning
  - Exteriörbedömning
  - Exteriöra överdrifter
- Mål 13
  - Kortsiktiga och långsiktiga mål
  - Handlingsplaner

Sammanfattning 14
- Förankring inom klubben

Bilagor 14
- Bilaga 1 - Sammanställning av hälsoenkät 2021 15
- Bilaga 2 - Sammanfattning av mentalitetsenkät 2015 17

Inledning

Alla uppfödare vill föda upp friska och sunda hundar med rastypisk mentalitet och exteriör. Vi behöver därför definiera vad målet med aveln av kerry blue terrier är.

SKK har utformat en generell avelspolicy som lyder som följer:

”Hundavel, och därmed hundrasers utveckling, grundas på uppfödarnas val av avelsdjur samt på den användning som dessa får. Ärftlig variation är en förutsättning för hundraser och deras möjlighet att anpassas till framtidens krav. Avel och utveckling av rashundar ska därför vara målinriktad, långsiktig och hållbar. Med hållbar menas att den inte leder till brister avseende hälsa, mentalitet eller funktion eller tömmer rasen på genetisk variation.
Avel och uppfödning ska också ske i överensstämmelse med djurskyddslagstiftningen och Svenska Kennelklubbens grundregler.
Hundar med allvarliga sjukdomar eller funktionshinder ska inte användas till avel. Parningskombination som utifrån tillgänglig information ökar risken för allvarlig sjukdom/funktionshinder hos avkomman ska undvikas.”

Vår tidigare rasspecifika avelsstrategi för kerry blue terrier är utformad för att vara långsiktig och hållbar och gäller därför i allt väsentligt även fortsättningsvis. De avsnitt som har reviderats berör den utveckling som har konstaterats de senaste åren och dess eventuella påverkan på den långsiktiga strategin.

Utkastet till detta dokument delgavs alla i styrelsen, aktiva uppfödare och hanhundsägare samt övriga intresserade. Synpunkter skickades in via mail och diskussioner om innehållet fördes i en chattgrupp.

Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare

SKK:s grundkrav för hundar i avel ska följas av alla SKBTK:s uppfödare.

I SKK:s grundregler åläggs medlemmarna bl a:
• Att till avel endast använda hundar som inte har allvarlig sjukdom/funktionshinder och som har ett gott och för rasen typiskt temperament. Hund som uppvisar beteendestörning i form av överdrivna rädslereaktioner eller aggressivt beteende i oprovocerade eller för hunden vardagliga situationer ska inte användas i avel.
• Att endast genomföra parningskombination som utifrån tillgänglig information inte ökar risken för allvarlig sjukdom/funktionshinder hos avkomman.
• Att inte använda hund i avel som vid DNA-test för allvarlig sjukdom med fastställd enkel recessiv nedärvning visar sig vara bärare av dubbla anlag (homozygot). Hund som visar sig vara bärare av ett anlag (heterozygot) för allvarlig sjukdom med fastställd enkel recessiv nedärvning får endast användas i avel i kombination med genetiskt/ hereditärt friförklarad hund och under förutsättning att detta inte står i strid med gällande hälsoprogram.
• Att inte para far med dotter, mor med son eller helsyskon med varandra.
• Att till avel endast använda hund som kan fortplanta sig på ett naturligt sätt.
• Att inte i avel använda hanhund/tik förrän vid den ålder då hunden uppvisar en vuxen individs fysiska mognad och beteende.

SKBTK:s krav och rekommendationer

SKBTK kräver dessutom
- För att få valpförmedling ska minst ett av föräldradjuren vara friröntgad avseende höftledsdysplasi (A eller B).

SKBTK rekommenderar också
- Att nyare uppfödarna genomgår SKK’s uppfödarutbildning och lär sig använda alla funktioner i Avelsdata.
- Att import av nya avelsdjur ska ske så de bidrar till att utvidga avelsbasen.
- Att uppfödarna undviker att använda avelsdjur som drabbas av fettknölar tidigt (före tre års ålder).
- Att uppfödarna höftledsröntgar sina avelsdjur och i första hand använder friröntgade individer.
- Att uppfödarna genomgår mentaltest (BPH eller MH) med sina avelsdjur och undviker använda individer som visar rädsla eller aggressivitet i avel.

Historik

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Kerry blue terriern kommer ursprungligen från Irland. Dess uppkomst är ej helt klarlagt men den troligaste teorin är att rasen utvecklades från inkorsningar av Irländsk varghund i de ursprungliga hundarna av terriertyp som fanns på ön. Från början fanns där ett flertal olika varianter av högbenta terrier. Färgerna kunde variera mellan röda, vita, gula, svarta, grå-blå eller harlekin, många med tanmarkeringar på huvud och ben. Det fanns både hårda, sträva och mjuka pälsar.

Under 1700-talet var det ej tillåtet för gemene man att äga de hundar av greyhound- eller spanieltyp som användes för jakt på större villebråd, dvs dagens Irländska varghund och Irländska setter. Det var endast godsägarna som fick jaga. Folk på bygden behövde dock en hund som hjälp i arbetet och utvecklade därför terriern till en allt-i-allo hund. Den skulle vara behjälplig med att hålla råttorna under kontroll på gårdarna, vakta hus och hem, valla fåren, fungera som jakthund, främst på grävling och kaniner som det var tillåtet att jaga men även på utter vilket innebar vattenarbete. Naturligtvis trotsades även förbuden och en hel del tjuvskytte av större villebråd ägde rum. Till det passade de grå-blå hundarna extra bra. Färgen gjorde att de smälte in i skuggorna och därigenom kunde tjuvskytten och hans hund undkomma upptäckt. Just i grevskapet Kerry, längst ned på den södra delen av ön, övervägde den blåaktiga, mjukpälsade varianten och en mer selektiv avel för att befästa typen började så sakta ta fart.

Det är svårt att säga vid vilken tidpunkt man kan tala om kerry blue som ras. På grund av dess enkla ursprung bland Irlands allmoge finns det inga tidiga avbildningar av rasen. Den första litterära referensen ges 1847 då en författare beskriver en blåpälsad hund med mörkare fläckar och ofta med tan-tecken på ben och nos.

Kerry blue visades första gången på utställning 1913 och blev mycket populär under 20-talet då den fick funktionen som en maskot för de irländska patrioterna. Den har kallats för Irlands nationalras även om denna beteckning får betraktas som inofficiell.

Under slutet av 20-talet spred sig rasen mer och mer utanför Irlands gränser. Den visades första gången på Crufts år 1922. På Irland hade rasen visats i stort sett

Foto från en av rasens första utställningar på Irland 1916.

Grävlingsjakt på Irland tidigt 1900-tal

otrimmade. Pälsväxten var då inte på långt när så kraftig som på dagens hundar. I England och framförallt i USA dit rasen kom nästan samtidigt började man avla fram en mer ymnig päls och formklippa hundarna mer och mer.

Kerry blue på Irland var tidigare aldrig hållna i kennlar eller uthus utan levde i hemmen hos de irländska lantbrukarna och användes för en mängd olika ändamål. En egenskap som värdesattes högt var att kerry blue skulle vara modig, eftersom den användes för att skydda hem och familj mot tjuvar och lösdrivare.

När man började ställa ut sina kerry blue på Irland krävde man också att hundarna skulle bevisa sin förmåga till jakt innan de kunde utnämnas till utställningschampions. För detta ändamål utformade man två jaktprov – Teastas Mor och Teastas Beag. För championat krävdes att båda dessa jaktprov var godkända.

Teastas Beag innebar att hunden dels skulle fånga och döda en kanin och dels i vatten fånga och döda en vattenråtta, stor som en katt, och bära tillbaka sina byten till sin ägare.

Teastas Mor innebar att hunden skulle lokalisera och gräva sig ner i ett grävlingsgryt och där lokalisera en grävling. Därefter skulle den attackera bytet och själv eller med viss hjälp från jägaren dra bytet ur grytet.

Rasen kom till Sverige redan i slutet av 20-talet. Före kriget skedde endast en sporadisk uppfödning här men på femtiotalet togs ett flertal viktiga avelshundar in från England och intresset för rasen tog fart. Dessa gamla blodslinjer levde under lång tid kvar via ett flertal uppfödare men de linjerna dog ut helt i början på 80-talet.

Grunden för vår moderna kerry blue i Sverige lades i början av 70-talet genom ett flertal nya engelska importer. Inte heller dessa hundar lever i någon större omfattning kvar i dagens stamtavlor. Aveln byggde ända in på 80-talet mestadels på nya importer. Mycket av det nya blodet kom från Irland men även hundar från USA dyker nu upp i våra stamtavlor.

En uppfödargrupp från kennel Gäddvikens 1958.

Ch Quillidan Miss, född 1968. Kennel Lingus första import från England och början på en ny era inom rasen.

Övergripande avelsmål för rasen

- Vi ska sträva efter att behålla rasens allsidighet. Den är i första hand en ren sällskapshund men lämpar sig även för agility, lydnad, spår och andra discipliner. Därför är det viktigt att bevara det rastypiska temperamentet med mycket samarbetsvilja.
- Rasen är förhållandevis frisk och ska så förbli.
- Rasen håller en hög exteriör standard vilket ska bibehållas eller förbättras ännu mer.

Population

Nulägesbeskrivning

Kerry blue är ingen numerärt stor ras någonstans i världen idag, men finns representerad i alla världsdelar, på senare år är det Asien som ökat mest. Populariteten i övriga världsdelar har stagnerat. Då ett stort utbyte av avelsmaterial sker mellan både länder och världsdelar är de olika populationerna idag ganska närbesläktade. Idag bedömer vi att det finns en population på 200-250 kerry blue i Sverige.

Registreringar

Under 80- och 90-talet ökade rasen i popularitet och även om registreringssiffrorna aldrig varit imponerande så såg vi ungefär en fördubbling av antalet svenskfödda hundar från åttiotalets början tills 2000-talets början med siffror på runt 60 registreringar. Därefter planade trenden ut och de senaste 10 åren har vi haft en vikande trend avseende antalet registrerade valpar som nu ligger på drygt 20 per år. Även antalet importer har minskat. (Svenskfödda valpar i blått, importregistreringar i orange.)

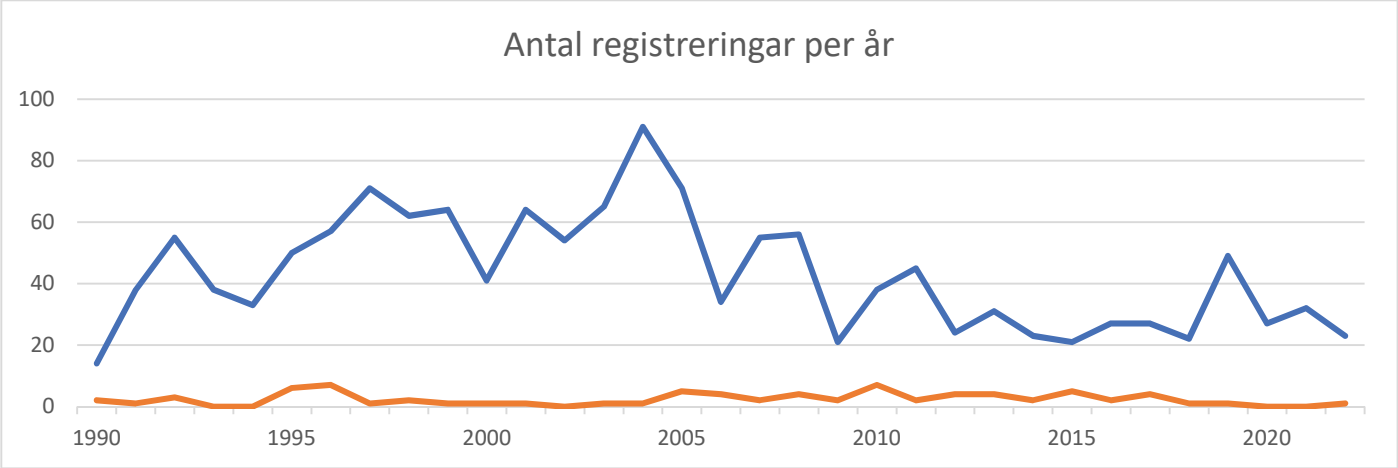

Genomsnittlig kullstorlek

Antalet valpar per kull i snitt har legat ganska konstant runt fem under alla år.

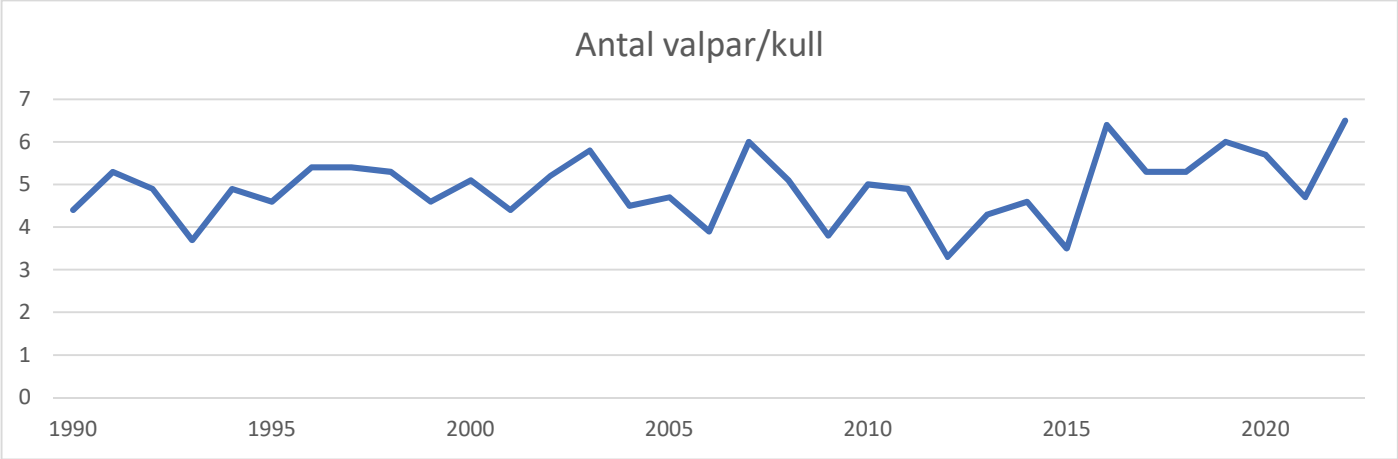

Inavelstrend

Som helhet ligger vi numera lågt när det gäller inavelsgradsökningen hos rasen med tanke på rasens snäva avelsbas. Målet var tidigare att minska den genomslittliga inavelsgraden med ambitionen att nå ned till 2,5% under perioden 2004-2009 vilket vi lyckades med (2008 nådde vi 0,7%). Därefter har vi legat väl under 2,5% med undantag för ett år. Dock ser vi en oroande ökning under de tre senaste åren. Man bör uppmärksamma att SKK's Avelsdata vid beräkning av inavelsgrad endast tar med tre generationer för importer jämfört med fem för svenska hundar. Detta kan ge en lägre siffra vid beräkningen av inavelsgraden för parning med importer.

Kerry blue anses runt om i världen vara en ovanligt frisk ras som tål en hel del inavel. Det faktum att många uppfödare i första hand är intresserade av att få fram hundar av en typ som kan förknippas just med respektive kennel har gjort att många uppfödare runt om i världen medvetet utfört inavel (linjeavel) för att förbättra och stabilisera exteriören hos sina hundar. Med dagens kunskap om inavel vet man dock att ingen ras "tål" inavel. All inavel innebär en förlust av genetisk variation och effekterna av den förlusten innebär alltid sämre förutsättningar för rasens överlevnad på sikt. Detta är speciellt viktigt att tänka på i en numerärt liten ras, där man har få eller inga obesläktade linjer.

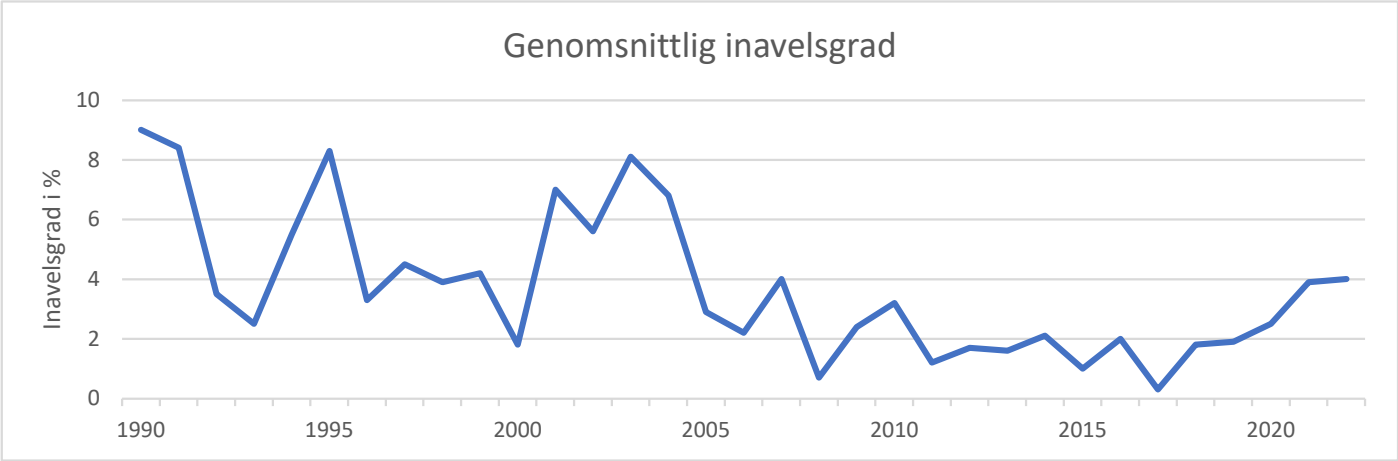

Ålder vid första valpkull

Sedan 2010, då en ny djurskyddslag trädde i kraft, får ingen tik användas för avel före 18 månaders ålder. De senaste 10 åren har ingen tik fått valpar ens vid åldern 19-24 månader utan alla har varit äldre.

Användningen av avelsdjur

En ras med så få registreringar som kerry blue är naturligtvis mycket beroende av införsel av nytt blod utifrån. Vi möter samma problem som alla raser med förhållandevis låga registreringssiffror. Avelsbasen blir för snäv helt enkelt på grund av den låga tillgången till lämpliga avelsdjur.

Problemet med en avel som till största del bygger på importer är att kontrollen över rasens status och utveckling inte ligger hos oss utan hos de länder varifrån majoriteten av importerna kommer ifrån. Vi kan se att utomnordiska importerna dominerade stort fram till slutet av 80-talet men därefter skedde en markant förändring mot att större delen av avelsdjuren kommer från Norden. Andelen valpar år 2018-22 efter två föräldrar födda i Norden ligger nu på 67 %.

I en sådan numerärt liten ras som vår är det lätt hänt att några hundar blir överanvända. Det i allmänhet önskvärda målet att ingen individ ska bidra med fler än högst fem procent och helst inte med mer än två procent av alla valpar födda inom en femårsperiod skulle för oss innebära att varje individ ger upphov till helst bara två men max fem valpar under en femårsperiod. Det är naturligtvis orealistisk. Man ska också vara medveten om att införande av avelsrestriktioner kan få andra negativa konsekvenser. Skulle t ex varje hane endast få användas till en kull finns det en stor risk att ingen anser det värt att importera.

Under 2018-2022 har 20 hanar används för de 27 kullar som fötts. Sju har haft två kullar var och övriga en. När det gäller tikarna har 21 tikar används och ingen har fått mer än två kullar under perioden. Så utifrån förutsättningarna kan man inte säga att det inte bedrivs någon matadoravel i rasen. Värt att notera är att av de 20 använda hanarna är enbart fem utomnordiska importer. Sex av de 21 använda tikarna är utomnordiska importer.

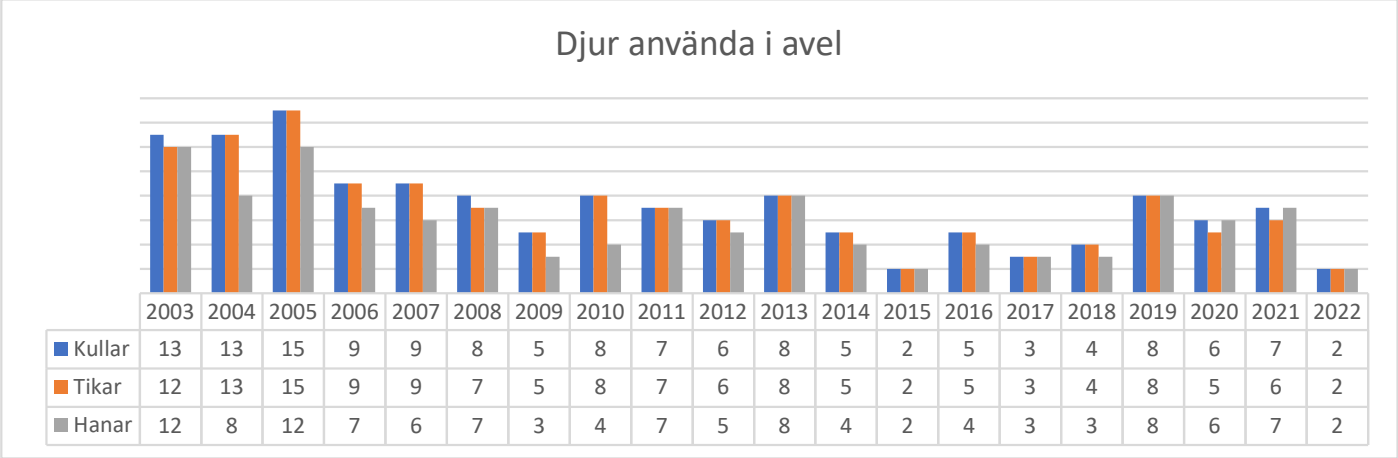

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kullar	13	13	15	9	9	8	5	8	7	6	8	5	2	5	3	4	8	6	7	2
Tikar	12	13	15	9	9	7	5	8	7	6	8	5	2	5	3	4	8	5	6	2
Hanar	12	8	12	7	6	7	3	4	7	5	8	4	2	4	3	3	8	6	7	2

Avelsstruktur - barnbarn

Mer intressant än att studera kvantiteten av valpar efter ett specifikt avelsdjur är att se på hur stort inflytande dess gener har på den framtida aveln. Det kan man se på t ex genom att studera hur många barnbarn som producerats. Vi kan här konstatera att Valera's Tin Tin (107 st) upptar en särposition då han trots ett relativt litet antal avkommor visat upp i särklass mest barnbarn och återfinns i många av de svenska linjerna. Näst mest barnbarn har hans son Blue'n Cocky Trendy Tristan (95). På tiksidan är det Rollick's Diva (80) och Curragh's Katana (78) som har flest barnbarn. Alla dessa hundar var dock aktiva på 1990-talet.

Av de avelsdjur som är födda från 2010 och framåt är det Rollick's Blame It On the Boogie (19), Rollick's Tales Untold (17), Shylock Statement (15) & Shyloch Navigator to Edrus (14) som har flest barnbarn.

På tiksidan är det Blue Line Family Cornetto (16), Royal Winzent's Happy for Rollick's (14), McDuffy's Athea (13) & Blue Line Family Capella (11).

Det finns totalt 34 kennelnamn som har haft minst en kull kerry blue sedan 1990. Av dem kan 10 stycken anses som aktiva idag. Enstaka kullar utan kennelnamn har fötts under denna period.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

Den genomsnittliga inavelsgraden ska åter sänkas till under 2,5% beräknat på den senaste 5 åren.
Öka antal registrerade valpar till minst 50 per år för att få en stabilare avelsbas.

Handlingsplaner

- Uppfödarna ska användas funktionen "provparning" via SKK's avelsdata för att konstatera inavelskoefficienten i den tilltänkta kombinationen. Enskilda kombinationer bör inte ha en inavelsgrad högre än 6,25%. Tänk på att för importerade djur registreras endast en treledsstamtavla i rasdata varför inavelsnivån vanligen blir underskattad.
- Import av nya avelsdjur uppmuntras och bör göras på ett genomtänkt sätt. Sträva efter att hitta importer med låg släktskap till befintliga avelsdjur.
- Undvik att överanvända avelsdjur. Sträva mot en balanserad användning mellan importerade och svenska avelsdjur. I nuläget är det inte aktuellt med någon begränsning av hanhundsanvändningen.
- Undvik att upprepa tidigare gjorda kombinationer.
- Klubben ska arbeta för att stödja nya uppfödare som visar på engagemang och vilja att arbeta seriöst för rasen. Här kan vi tipsa om den information som finns samlade på rasklubbens hemsida, t. ex. https://www.skbtk.com/aktuellt/307-komplett-samling-av-kerry-nytt-tillganglig-pa-var-webbplats
- Klubben har satt upp en hanhundslista på sin hemsida där alla intresserade kan presentera sina hanhundar för avel.
- Nya uppfödare rekommenderas genomgå SKK's uppfödarutbildning

Hälsa

Nulägesbeskrivning

Generell beskrivning av helhetssituationen i rasen
SKBTK har genomfört tre generella hälsoenkäter varav den senaste 2021. Enkäterna visade att rasen i stort är mycket frisk och inte har några rasbundna sjukdomar mer än att ofarliga men besvärande fettknölar i huden är vanligt. En sammanställning av hälsoenkäten återfinns i bilaga 1.

Försäkringsstatestik - sammanställning
Statistik från Agria, Folksam samt Sveland har begärts in. På grund av rasens låga numerär som dessutom är uppdelad mellan flera olika försäkringsbolag går det inte att göra en säker analys av underlaget, mer än att den ger stöd för problemen med fettknölar (samlingsdiagnos neoplasi).

Övriga hälsoundersökningar
Höftledsdysplasi
Antalet hundar med höftledsfel ligger fortsatt på en låg nivå även om vi ser en viss höjning. Andelen friröntgade under år 2013-2022 (A eller B) är 81 %. Av dessa är 45% A och 55% B. Det är 18 % som har HD C och 1 % (en individ som är en import) som har HD D. Det är något fler än tidigare som fått diagnosen HD C men med den nya digitala röntgentekniken med tydligare bilder är det generellt i alla raser att bedömningen blir hårdare.

SKBTK strategi att minst en i avelsparet ska vara friröntgad så inte HD-belastade djur paras med varandra har ändå givit goda resultat. Det är mycket ovanligt att någon med känd HD grad C eller sämre används i aveln. Samtidigt kan man dra slutsatsen att det är mer viktigt att röntga sina importdjur, då det inte tycks vara lika angeläget med HD-fria höfter hos utländska uppfödare.

Armbågsdysplasi
Under senaste 10-årsperioden har 8 individer armbågsröntgats. 7 UA och en med resultatet grad 1.

Övrigt
Det finns ett antal DNA-tester att tillgå. Ingen av dem har utvecklats just med tanke på större problem inom vår ras men trots det så har det blivit populärt i många länder att testa för Degenerativ Myoelopati, Blödarsjuka – von Willebrand typ 1 respektive faktor XI samt Canine Multiple System Degeneration. SKK har beslutat av resultat av DNA-tester inte registreras om de inte ingår i ett hälsoprogram för rasen. Eftersom vi varken i hälsoenkäter eller försäkringsstatestik kan avläsa att problemen finns i Sverige så har vi inte någon rekommendation angående dessa tester.

Förekomst av reproduktionsproblem
Vi har ingen data att luta oss mot när det gäller problem med parning och dräktighet. Empiriskt kan vi dock säga att det är ovanligt med dräktighets- och valpningsproblem. Kejsarsnitt är mycket ovanligt. Däremot förekommer det problem vid parning på grund av ovillighet hos tiken. Könsdriften hos hanarna är god.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål
- Bibehålla en frisk och sund ras.
- Nå ut till uppfödarna om vikten av att ta hänsyn till hälsoproblem, om så bara lindriga, i sitt val av avelsdjur.

Handlingsplaner
- Uppfödarna ska söka information i avelsdata innan en parning för att få så mycket kunskap som möjligt om hälsoläget för tilltänkt kombination. Kontakta avelsfunktionär för mer utförlig hälsoinformation.
- Uppfödarna ska vara restriktiva med att använda avelsdjur som drabbas av fettknölar och andra hudåkommor före tre års ålder.
- Avelshundarna ska höftledsröntgas för att förhindra att två dysplastiska hundar paras. Minst en hund i kombinationen ska vara friröntgad (HD A eller B). Dock avråds det inte att avla på hundar med HD C men då ska man vara noga med att välja partner med utmärkt HD-bakgrund.
- Prioritera avel på tikar som är lättparade.

Mentalitet och funktion

Nulägesbeskrivning

Ursprungsanvändningen för kerry blue som gårdshund visar att det som utmärker de mentala egenskaper hos vår ras är dess flexibilitet. Den beskriver en hund som inte bara skulle vara en bra vakthund och en modig jägare utan också en hund som levde tätt inpå sin familj och var pålitlig tillsammans med barnen och dessutom skulle vara behjälplig vid vallandet av familjens boskap. Många kerryägare vittnar också om sin hunds motstridiga personlighet. Mjuk och ibland känslig i förhållande till sin familj men samtidigt tuff och ibland mycket skarp i förhållande till andra hundar. Numera används hunden sällan till jakt men i stället har den visat sig lämplig för bl.a. agility, lydnad, spår, sök och freestyle.

Enkät om mentalitet

Under 2015 genomförde klubben en enkät med frågor om mentalitet. Resultatet fanns med i förra upplagan av RAS och bifogas nu i Bilaga 2. Någon ny enkät har inte gjorts.

Mentalbeskrivning Hund (MH)

Denna typ av mentalbeskrivning blev ganska populär när den kom men har nu mer eller mindre ersatts av BPH, se nedan.

Av hundar födda mellan 2013-2022 är det enbart 9 st som blivit beskrivna. Det är för litet antal för att dra några slutsatser ifrån. Därför presenteras här ett diagram för de som är födda under år 1994-2019 vilket innefattar alla beskrivna kerry blue.

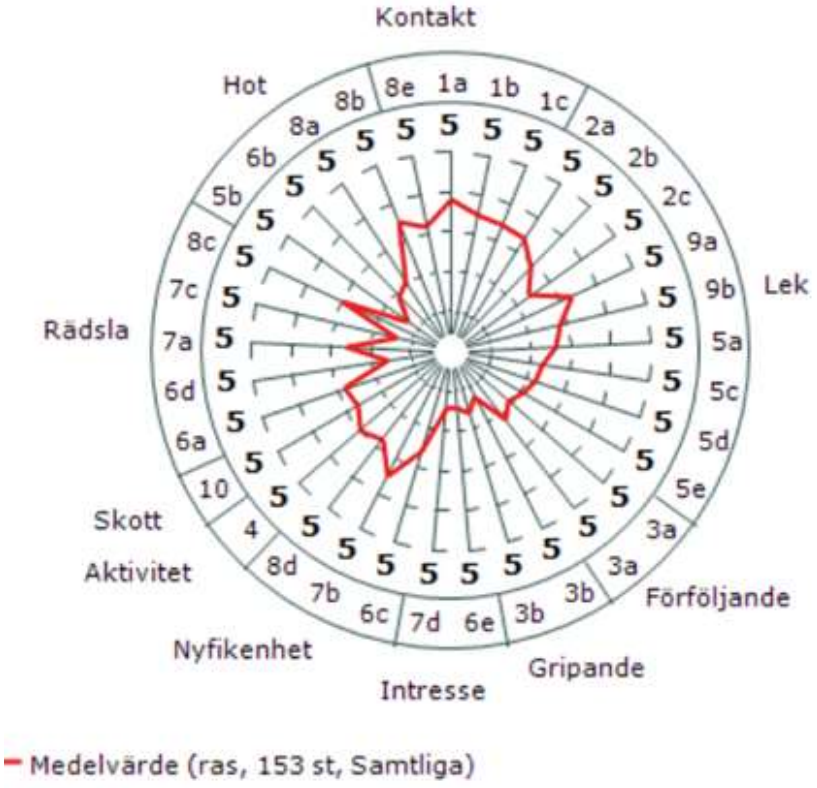

Beteende och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH)

BPH är en utveckling av MH om än i en mer vardagsnära miljö för såväl hunden som föraren. Det är i grunden samma typer av beteenden som testas och beskrivs men något mer förfinat och uppdelat i fler undermoment.

Intresset för att få sin kerry beskriven har tyvärr inte varit alltför stort. Sedan starten 2009 och till och med 2022 har 36 kerry blue blivit beskrivna. Medelvärden för de respektive momenten presenteras i nedanstående spindeldiagram.

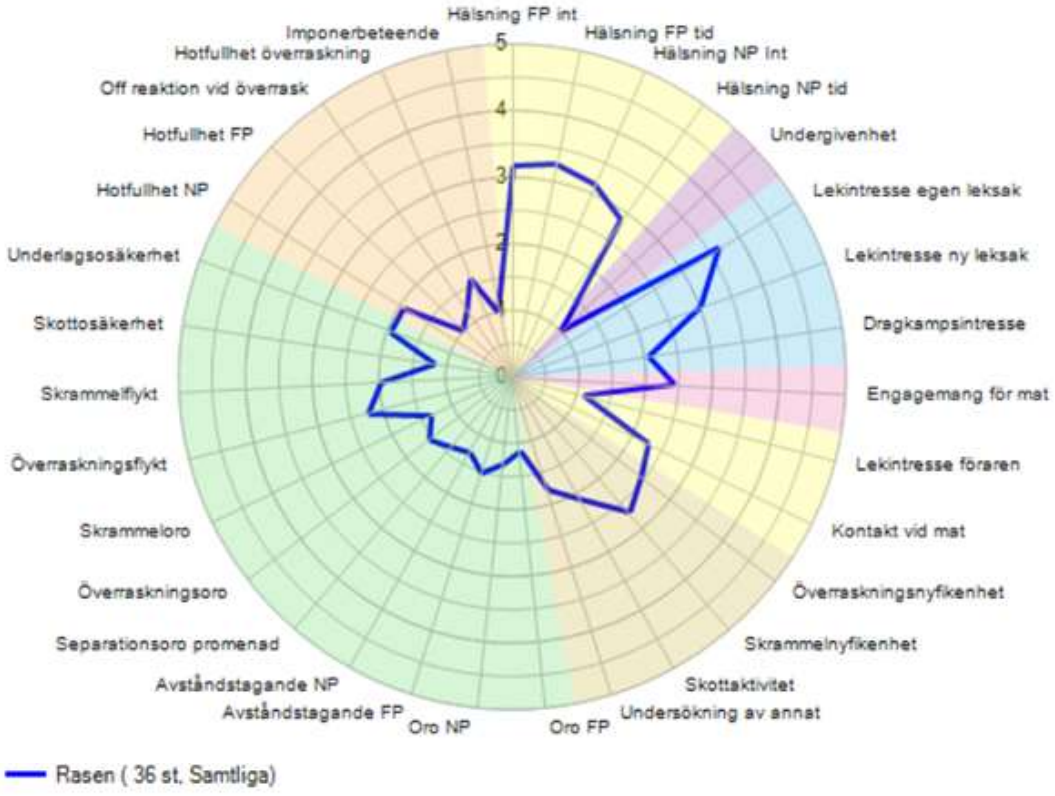

Mentalitet i förhållande till rasstandarden
Samhället ställer allt högre krav på hundägaren och dess kunskaper om hund/ras/individ och dennes förmåga att fostra och hantera sin hund. Till det kommer ett högre tempo, högre ljudnivå, trängsel mm i samhället som påverkar hundägandet. Den offentliga debatten om såväl hundägares som hundars oacceptabla beteende har lett till oönskade konsekvenser för vissa raser runt om i världen. Vi vill inte att kerry blue ska hamna i den debatten utan arbetar aktivt för att bibehålla kerryns terriermentalitet men anpassad till dagens krav på en väl fungerande ras i samhället och i familjen.

Standardens text om att rasen ska ha en uttalad terrierutstrålning med stramhet samt ett uttryck som är intensivt och alert ska inte övertolkas. Korrekt mentalitet enligt standarden uppfylls av en positiv attityd och nyfikenhet. Något aggressivt beteende efterfrågas inte.

Agility är en aktivitet som uppskattas av en kerry.
Foto: Karoliina Laakkonen

Vi rekommenderar att alla Kerryägare genomför någon form av mentalbeskrivning av sin hund för att skapa sig en bild av dess styrkor och svagheter. Vidare förordar vi grundläggande lydnadsträning av hunden. Dessutom är det önskvärt att fler kerry blue terrier får möjlighet att aktivera sig med agility, lydnad, spår, sök eller någon annan form av aktivitet för att få utlopp för sin framåtanda och energi.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

- Bibehålla den rastypiska mentaliteten hos kerry blue terrier anpassad till samhällets krav.

Handlingsplaner

- Uppfödarna ska ge akt på egenskaperna hot och rädsla och inte använda avelsdjur som visar aggressivitet.
- Uppfödarna ska vara restriktiva med att använda avelsdjur som visar stark skotträdsla.
- Uppmuntra uppfödarna att få sina valpköpare att genomgå BPH eller MH med sina hundar samt ge dem en grundläggande lydnadsträning.

Exteriör

Nulägesbeskrivning

Kerry blue håller en mycket hög exteriör kvalitet. Nästa alla hundar får Excellent i kvalitet på utställningar och en majoritet av dem får också certifikatkvalitet. Andelen Very good är mycket lågt och Good samt Sufficient är så gott som obefintliga. Vi har också flera hundar varje år som placerar sig i grupper och andra finaler. Ett flertal svenskfödda hundar har också exporterats och har fina framgångar i sina nya länder.

Exteriörbedömning

Kerry blue har under många år främst avlats för utställning och sällskap. Exteriören har prioriterats framför många andra egenskaper. Vi kan dock fortfarande se tendenser till tunna nospartier och raka vinklar i framstället. Även pälskvaliteten varierar en del. Problemet med böjda svansar kvarstår sedan kuperingsförbudet infördes. Det finns ingen anledning till att ge avkall på en god exteriör men det är viktigt att vi också ser till helheten.

Rasklubben tog fram ett nytt domarkompendium inför Svenska Terrierklubbens domarkonferens i november 2017. Detta kompendium finns som pdf på SKK's hemsida men en tryckt version finns att köpa via rasklubben.

Länk till domarkompendium:
https://skk.se/globalassets/dokument/domarkompendium/domarkompendium-kerry-blue-terrier.pdf

Exteriöra överdrifter

Rasen är inte upptagen i listan Särskilda Rasspecifika Domaranvisningar.

Mål

Kortsiktiga och långsiktiga mål

- Behålla den höga exteriöra kvaliteten.

Handlingsplaner

- Uppfödarna ska sträva efter en utmärkt exteriör, men inte på bekostnad av mentalitet, hälsa och genetisk variation.
- Uppfödarna ska sträva efter rakare svansar och hög svansansättning samt en pälskvalitet som är riklig, mjuk och vågig.
- Ge akt på vinklingen i framstället (skuldra/ överarm) och att nospartiet inte blir för tunt.
- Uppfödarna bör uppmana sina valpköpare att ställa ut sina hundar, dels för att få underlag på den exteriöra kvaliten, dels för att synliggöra fler hundar som kan ingå i avelsbasen.

Handlingsplaner för rasklubben

- Klubben ska arbeta för att stödja nya uppfödare som visar på engagemang och vilja att arbeta seriöst för rasen. Här kan vi tipsa om den information som finns samlade på rasklubbens hemsida, t. ex. https://www.skbtk.com/aktuellt/307-komplett-samling-av-kerry-nytt-tillganglig-pa-var-webbplats
- Klubben har satt upp en hanhundslista på sin hemsida där alla intresserade kan presentera sina hanhundar för avel.

Sammanfattning

Läget i rasen får anses vara mycket gott, men tanke på vår stora utsatthet som numerärt liten ras. Samarbetet och klimatet mellan våra uppfödare är utmärkt och hit räknas också norska uppfödare. Även ett visst utbyte med finska uppfödare existerar.

Avelsbasen är mycket liten men trots det så har inavelsgradsökningen hållits på en rimlig nivå, med hjälp av importer och ett gott användande av befintliga avelsdjur.

Hälsoläget är mycket gott. Rasen anses frisk och lever oftast till 12-14 års ålder. Inga allvarliga rasbundna sjukdomar finns.

Mentaliteten har förbättrats avsevärt i takt med att kraven för i samhället väl fungerande hundar har ökat.

Exteriören har alltid ansetts vara på en utmärkt nivå.

Källförteckning

HIstorik m.m. bygger på text från tidigare RAS-dokument.
Vissa texter är tagna från SKK/AK's hemsida.
All statistik och tabeller är tagna från SKKs avelsdata.

Bilagor

Bilaga 1

Hälsoundersökning 2021

Sammanställning av resultatet. Sammanställning gjord av Eva Lejdbrandt. Som jämförelse är procentsatserna från 2009 års undersökning tillagda i parantes.

Enkäten skickades till 270 hundägare med registrerade hundar under åren 2006-2020 (adressinformation hämtat från SKK). Klubben fick in 156 svar vilket motsvarar en svarsfrekvens på 58 % vilket är högt. Fördelningen på kön var 43 % hanar och 57 % tikar. Av hundarna var 92% svenskfödda och 8 % importer.

Den tidigare hälsoundersökningen som gjordes 2009 hade en svarsfrekvens på 22%, dock omfattades betydligt fler hundar vid det tillfället.

Undersökningen som gjordes 2015 med inriktning mot sjukdomar som har för rasen tillgängliga DNA-tester samt mentalitet, hade strax under 100 svarande i resp kategori.

Undersökningen gjordes i form av en digital enkät via olika kanaler.

Bakgrundsdata:

- Hundens stamtavlenamn och registreringsnummer
- Hundens kön
- Hundens födelseår

Dödsorsak

Åldersspannet var 1-14 år på hundarna i undersökningen. 17 % av hundarna var döda (52%)[1] . Av de hundar som var döda var orsakerna

- Ålderdom 20 %
- Sjukdom 54%, 25 st varav 10 var äldre än 10 år (52 %)
- Beteendeproblem 2 % (26 %)
- Olyckshändelse 7 %
- Annat 17 % (epilepsi, invärtes tumör, njurproblem, blodförgiftning, blodcellscancer, borelia)

Kastration

27 % totalt av hundarna är kastrerade (22 %). 30% (25 %) av hanhundarna och 26% (17 %) av tikarna. Orsaker:

- Sjukdom 43 %
- Beteendeproblem 17 % 7 hanar och en tik, (16 %) 11 hanar
- Undvika löp/dräktighet 13 %
- Förslag från veterinär 2 %
- Krav från hunddagis 2 %
- Annat 23 %

Cancersjukdom

17 % av hundarna har blivit behandlade för tumörsjukdom. Genomsnittsåldern > 7år.

Urinvägsproblem

15 % av hanarna och 21 % av tikarna har olika typer av urinvägsproblem.

Underlivsproblem

1 % av hanarna och 21 % av tikarna har underlivsrelaterade problem. 4 tikar har genomgått kejsarsnitt.

Öronproblem

1 Siffror inom parentes är motsvarande uppgift från undersökningen 2009.

23 % av hundarna har behandlats för öronproblem.

Ögonproblem
19 % av hundarna har behandlats för ögonproblem

Tandproblem
20 % av hundarna har behandlats för tandproblem (tandsten, tandlossning).

Mag/tarmproblem
22 % av hundarna har mag/tarmproblem. Av dem har 6 % (12 %)1 konstant eller ofta problem.

Hudproblem/klåda
15 % (7 %) av hundarna har behandlats för hudproblem/klåda (allergi, parasiter, hudsjukdom, hard pad desease)

Knölar i huden
44 % (67 %) av hundarna har behandlats för knölar i huden.

Hormonförändringar
1 % av hundarna har behandlats för hormonförändringar (1 st cushing, 1 st hypothyreos)

Onormal blödningsbenägenhet
Ingen hund har haft onormal blödningsbenägenhet. 2015 var det en hund som visade tecken på onormal blödningsbenägenhet.
5 % (8 st) av hundarna är testade för vWD varav 3 st är bärare och 5 st är fria.

Artrosproblem
6 % av hundarna har haft artrosproblem vilket har uppträtt efter 8 års ålder i samtliga fall.

Höftledsröntgen
53 % av hundarna är höftledsröntgade.
HD A 52%, 61 st
HD B 36%, 42 st
HD C 12 %, 14 st

Beteendeproblem
15 % av hundarna uppges ha beteendeproblem.
Hanar:
- 16 % aggressiva mot andra hanar (2009: 21 %, 2015: 10%)
- Enstaka aggressiva mot tikar eller människor

Tikar:
- 7 % (6 %) aggressiva mot andra tikar
- 4 % upplevs som skälliga/stressade
- 2 % oförutsägbara och aggressiva mot människor

MH/BPH
6 % av hundarna har genomfört BPH
7 % av hundarna har genomfört MH

Skotträdsla/skottberördhet
35 % är skotträdda eller skottberörda (2009: 23 %, 2015: 27%)

Fördelning av inkomna svar
Se diagram
2009
2021

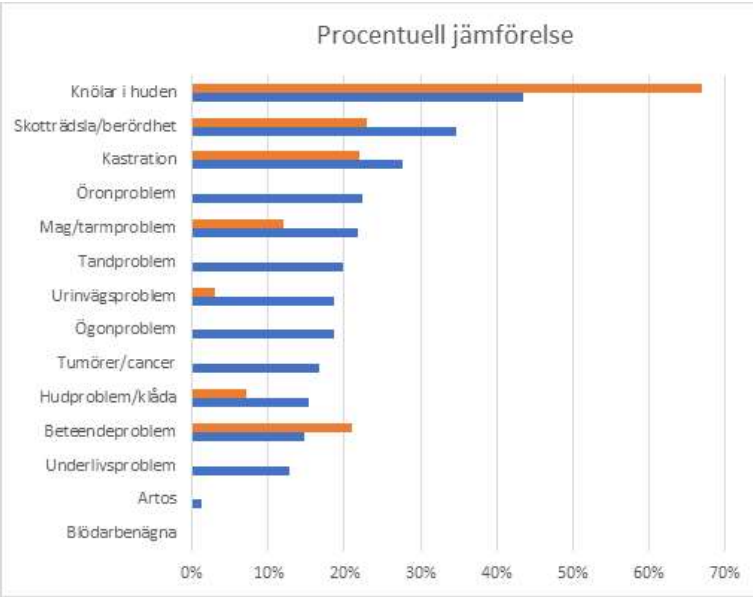

Bilaga 2

Enkät om mentalitet

Under 2015 genomförde klubben en enkät med frågor om mentalitet. Det inkom 73 svar. Nedan presenteras en kort sammanfattning.

Frågor angående lydighet
Det framgår att 85 % ofta eller alltid kan gå lös och kommer vid inkallning men att flertalet är lättdistraherade.
Frågor om aggression: Mycket ovanligt med aggression mot familj eller andra människor, inte ens när det gäller resursförsvar eller obehaglig behandling som kloklippning. Mer vanligt vid möte med främmande hundar, 21 % svarar ofta eller alltid.

Frågor om rädsla och ängslighet
6% visar ofta eller alltid rädsla för okända personer som försöker röra hunden. 10% visar rädsla vid höga eller plötsliga ljud men 26 % visar rädsla vid skott eller fyrverkeri.

Frågor om oro vid ensamhet
Enstaka hundar lider av att vara ensamma. 6% svarar att de ofta ylar eller skäller när de lämnas.

Frågor om tendens att bli upphetsad eller uppjagad
En stor majoritet blir ofta eller alltid moderat eller kraftigt upphetsad då en familjemedlem kommer hem men även när andra kommer på besök.

Frågor om tillgivenhet och kontaktsökande
75% svarar att hunden ofta eller alltid följer med när familjemedlemmar rör sig hemma. 70 % svarar att hunden ofta eller alltid sitter eller ligger med nära kroppskontakt eller vill bli klappad.
Frågor om lekfullhet: 70% leker ofta eller alltid med familjemedlemmar. 29% leker ofta eller alltid även med okända människor. 35% leker ofta eller alltid med andra hundar.

Frågor om social kontakt
52% älskar ofta eller alltid att vara centrum för uppmärksamheten vid sociala sammankomster. 53% hälsar på ett vänligt sätt på andra hundar på besök. 43% vill ivrigt och vänligt ofta eller alltid gå fram till personer utanför hemmet. 60% uppskattar ofta eller alltid att klappas av främmande personer.

Övriga frågor
48% jagar till exempel katter och ekorrar om tillfälle ges. Ingen var rädd för att gå i trappor. 75% visar ofta eller alltid på stor nyfikenhet då något annorlunda händer.